

Koltai Lajos

operatőr

1946. április 2-án született Budapesten.

Koltai Lajos gimnazista évei alatt kezdett amatőr filmeket készíteni. 1964–1965-ben a Magyar Televízióban foglalkoztatták egy évet segédoperatőrként, majd kameramanként. 1965-ben vették fel a Színház- és Filmművészeti Főiskola operatőr szakára, ahol *Illés György* tanítványa volt. 1970-ben az *Agitátorok* című filmmel diplomázott.

1970-től a Mafilmnél dolgozott. 1984 előtt készült legsikeresebb magyar filmjei: *Megáll az idő*, *Örökbefogadás*, *Ajándék ez a nap*, *Veri az ördög a feleségét*, *Adj, király, katonát!*, *Angi Vera*, *A ménészgazda*.

Huszonhárom évig dolgozott *Szabó István* Oscar- és Kossuth-díjas rendező operatőréként, tizennégy filmet készítettek együtt. Koltai Lajos fényképezte többek között 1981-ben az Oscar-díjas *Mephistót*. Ugyancsak ő volt az operatőre további három, Szabó István által rendezett, a legjobb külföldi film kategóriában szintén Oscar-díjra jelölt alkotásnak: a *Bizalom* című filmet 1979-ben, a *Redl ezredes* 1986-ban, a *Hanussent* 1988-ban nominálták Oscar-díjra.

2001-ben jelölték az Oscar-díjra Giuseppe Tornatore *Malena* című filmjében nyújtott operatőri teljesítménye elismeréseképpen.

Koltai Lajos első rendezői munkája, az irodalmi Nobel-díjas Kertész Imre *Sorstalanság* című regényének filmváltozata volt 2005-ben.

1976-ban, 1978-ban és 1983-ban kiérdemelte a filmkritikusok díját, 1977-ben Balázs Béla-díjjal ismerték el, 1982-ben érdemes művész lett, 1999-ben *A Napfény íze* és *Az óceánjáró* zongorista legendája című filmekben nyújtott operatőri munkájáért megkapta az Európai Filmdíjat, 1999-ben és 2001-ben David di Donatello-díjat kapott, 2010-ben Prima Primissima, 2012-ben Budapest díszpolgára lett. 2016-ban a Nemzet Művésze címmel tüntették ki.

2021 szeptemberétől a Színház- és Filmművészeti Egyetem osztályvezető tanára. Tagja az Oscar-díjat osztó *Amerikai Filmművészeti és Filmtudományi Akadémiának* (AMPAS) és az *Amerikai Operatőrök Egyesületének*.